

OLVASÓSZOLGÁLAT

LEVÉLCÍMÜNK: DÉLMAGYARORSZÁG SZERKESZTŐSÉGE,
SZEGED, SAJTÓHÁZ, Pf.: 153. 6740.
TELEFON: 12-825.

Levél az Alpolgármesternőhöz!

Oly sokat „elöszobáztam” az Ön hivatalában (a semmiért), hogy kénytelen vagyok nyilvános fórumhoz fordulni. No nem a válasz miatt, arra nem tartok igényt.

Kálváriám ott kezdődött, ahol a SZIN majdnem befejeződött. Ön semmibe véve a kérvényeket), a Magyar Nemzet sócsövén hozta a hírt, miszerint nem lesz megtartva a SZIN. Igaz, ezt „alulról” megszerveztük, majd kértem Önt, hogy ugyanott vonja vissza hamis információját. Nem tette meg. Vitánk az újságban cenzúrázva lett. Nyilvánosan (a JATE-klubban) kértem Önt, hogy ki volt a cenzor, nem választ.

A Százszorszép Gyermekház problémáját befejezték tekintem, nem térek ki rá. Az ifjúsági iroda ügye a fiatalok kezéből vajon

melyik párt kezébe fog hullani? Könnyű a válasz. Vagy netán ki fizet érte többet?

Ön többet szerepel nyilvánosan, mint városunk vezető művészei, sok kárt okozva Szeged kulturális életének. A bizottság, mely szép városunk szellemi életét irányítja, hitelképtelen, igaz ez a véleményem a szenátor urak ténykedéséről is.

Talán ma élő legnagyobb művészeink egyike nem véletlen vonul nyugdíjba?

Ugye ismeri ezt a jó régi magyar közmondást? A cipész maradjon a kaptafánál.

Válasza számomra egy lehet, az idejében tett tisztességes lemondás. Tisztelettel:

Szurdí Zsolt
egy Népi Rocker

Változó kereskedelem

Az utóbbi időben örömmel tapasztalom, hogy előnyre változott a kereskedelemben az eladók hangneme a vevőkkel szemben. Igazán sokkal udvariasabbak. Teszik ezt főleg a magánkézben lévő üzletekben, de nemcsak ott. Például: a Nagybárázs illatszer osztályán kerestem egy bizonyos tusfürdőt, ami az eladótérben nem volt. A fiatal eladó hölgy pár perc türelmet kért, megnézte a pincében, a raktárban, majd sajnálattal közölte, ott sem talált, de ha nem sürgős, néhány nap múlva nézzek újra be.

Én is csak udvariasan megköszönit tudtam a fáradságát. De megemlíthetem a Református palotában nyílt üzletház bármely részlegét, ott is öröm vásárolni. Ugyanez jellemző a különleges méterárak boltjára; észrevehetően udvariasabbak az Anna-kúti Csemegeben.

Szükséges jó a konkurencia, mert így a jövőben odamegyek vásárolni, ahol a pénzemért ember-számba vesznek. Jó lenne, ha ez általánossá válna.

Egy szegedi vásárló

Hol vannak a katonák?

Mindig elérékenyülök, amikor a pécsi televízió fenti című adását nézem. Mint besorozott katona 1937-től ami elképzelhető volt, mindenből kivettem a részem: Felvidék, Kárpátalja, Erdély, Délvidék, 1942-43 Donkanyar, majd újra a Kárpátok, a Máramarosi havasok, ahonnan visszavonulva Mezősicát a sokszoros orosz túlerővel szemben többszázan fogságba estünk 1944. november 6-án. Hogy mi minden történt velünk, abból csak a lényeg: sok ezren voltunk összezsúfolva a szabad ég alatt, szédelegtünk éjjel-nappal; ha valaki egy kanál káposztaleveshez akart jutni, este sorbaállt, hajnalban került rá a sor. Nem tudtuk, mi lesz velünk, mígnem aztán december 5-én, egy végzetlen szomorú hideg napon sok száz bajtársammal együtt „kihajtottak” bennünket a pályaudvarra, az előkészített szerelvényhez: 100-110 embert préseltek be egy-egy marhaszállító vagonba és este elindultunk, de hová, merre, azt hiába is találgattuk. Amikor a vasajtót ránk zárták az örök, nem gondoltuk, hogy egy hónapig fogunk szenvedni a hidegben, egymást taposva, rugdosva. Kétszersült kenyeret nagyritkán kaptunk, de vizet még ritkábban. Szörnyű volt víz nélkül. Ha valahol megállt a szerelvény, az örök beadtak egy vödör vizet, aminek az lett a vége, hogy egymás

kezéből rángatták a vizet szétlocsolvá, alig ivott belőle valaki.

A szörnyű körülmények miatt naponta haltak meg emberek. Már harmadik hete szenvedtünk, az emberi túróképesség legvégső határához értünk. A kegyetlen hideg, az éhezés és valami járvány is zúdult ránk, mind többen haltak meg naponta; a két halottas vagon már teljesen megtelt. Aztán egy teljesen ismeretlen helyen egy napig állt a szerelvény. Csákányt, ásót, lapátot kaptunk és a sínektől nem messze egy nagy gödrot kellett volna ásni. A kökémény föld nem engedelmekedett; délutánra sikerült 70-80 centiméteres gödrot ásni. Aztán megkezdődött a „temetés”.

Utunk vége felé közeledeztünk már, 1945. január 4-et írtunk, amikor egy állomáson az örök leparancsoltak bennünket a vagonokból. Megkezdődött az újabb kálvária. Minden örök elfogyott az egy hónap poklában, két hónapja nem tisztálkodtunk, szakállasan, piszkosan, tetvesen, a végsőkéig legyengülve, tízes sorokban, egymásba karolva vándorogtunk végig a havas városon. Az út két oldalán a civil lakosság mocskolt bennünket. Megkönnyebbültünk, amikor egy épületbe értünk, ahol végre deszkákon fekhdtünk. Később derült ki, hogy a város, ahova megérkeztünk, Kirov volt. Hogy

megérkezésünkig hányan haltak meg közülünk, hová temették őket, senki sem tudta.

Keserves, nehéz munkával teli évek következtek. Ki végelgyengülésben halt meg, kit a járvány vitt el, a rendkívül kemény hideg nagyon megviselt mindannyunkat. Ahogy múltak az évek, egyre kevesebben lettünk, sokunkban az élni akarás és a szereteteink utáni vágy tartotta azt a csekély erőt, amivel rendelkezünk. Még egyszer látni a szülőföldet, az otthon, a családot, a kis falut, kicsi házakat, ahonnan könnyes szemmel intettünk búcsút.

Hol vannak a katonák? Ismeretlen helyen, tömegsírbán, fejfák nélkül porladnak, sok ezer kilométerre, orosz földben, akiket hiába keresnek, sohase fogják megtudni a hozzátartozók, hogy mi történt velük. Hányszor hangzott el nevük kilátástalan keresésükben? Ők már feledni nem tudnak. Az évtizedek lassan lemossa az arcokról a könnyeket és behegednek a fájó sebek.

De míg élünk, nem felejtsük!

Katona Béla
Szatymaz

(Az akkori szegedi 153 kerékpáros utászárad szakaszvezetője)

A 21Y-os apropóján

városi lét ismérveit tekintve a nincstelen alapvető sajátosságát viseli magán. Nincs semmije.

Ebben a városrészben nem épült ABC, nincs bölcsődeje nincs óvodája, nincs iskolája, nincs orvosi rendelője. Nincs egyetlen buszjárata sem. Ennek alapvető oka, hogy nincs aszfaltozott útja egyáltalán. Nincs egyetlen olyan

műút, melyen a települést kulturált módon meg lehetne közelíteni. Ebből következően e térség lakóinak jelentős része csapadékos időben civilizált emberhez méltatlan módon kénytelen közlekedni, élni életét. Ezért aztán én irigykedve tudok csak gondolni arra a kedves petőfitelepi olvasóra, akinek írása a 21Y-os rakoncátlankodására pa-

naszkodott, mert kérem, azokat a nehézségeket, melyekkel nekünk nap mint nap meg kell küzdenünk, talán már szavakban ki sem lehet fejezni, ezt látni kell.

Szükebb lakóhelyem Petőfitelep mellett, a város északi részén terül el. Kérem tehát azokat, akiket érdekel, látogassanak el egy kiadós esőzés után a mi kedves „városrészünkbe”, melynek a neve – Baktó.

Bódi István

Szőregi számvetés

Tettek – tervek

Október 23-án múlt egy esztendeje a demokratikusan választott szegedi önkormányzat megalakulásának, és lassan egy éve lesz, hogy az új törvény alapján megalakultak a településrészi önkormányzatok is. A február 20-án megválasztott tizenegy tagú szőregi testület havi rendszerességgel összejött megtárgyalni az időszerű tennivalókat. Augusztus óta ismét működik a községében a településrészi kirendeltség, amely a legfontosabb igazgatási ügyekben a lakosságot helyben szolgálja ki.

Útépítések

A szőregi önkormányzat első főadatának tekintette a sáros, kátyús utcák rendbehozatalát, szilárd burkolattal való ellátását. Eddig nem tapasztalt ütemben és mennyiségben készültek el a portalanított, úlepedésük után aszfalttal bevonódott utak. Ezzel a módszerrel a Marostorok, Mályva, Tulipán, Kristály utca megépítése napokon belül befejeződik; az Iskola és a Szív utca munkálatai pedig megvannak rendelve, és hamarosan megkezdődnek. A rendelkezésre álló kevés pénzt az önkormányzat kezdeményezésére a lakosság hozzájárulása növelte meg a szükséges mértékre, mégpedig közmegegyezés szerint a költségek 40 százalékával. Ez átlagosan hánzaként tízezer forintot tesz ki, de voltak, akik többet is adtak, tekintettel arra, hogy mások viszont elhárították az áldozathozatalt. Némelyek, öregek, nyugdíjasok, okkal, de akadtak, akik inkább azt mondták: űk kerékpáron a járdán közlekednek, nem érdeklí őket a közút...

Sajnos, sokan, akik aláírták a kötelezettségvállalásról szóló íveket, most, amikor az utak jórészt készek, halogatják a vállalt összegek kifizetését. Ezzel veszélyeztetik az önkormányzat gazdálkodását és a munkálatok folytatását: a még földes utcák jövőre tervezett rendezését.

Szőregért Alapítvány

Pedig a szőregi önkormányzat a városrészt (a község) további fejlesztése végett augusztusban létrehozta a Szőregért Alapítványt. Azzal a céllal, hogy pénzből a várostól kapott összeg korlátait túllépve fejleszthessük Szőreg infrastrukturáját, azaz a szőregieket szolgáló ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi, egészségügyi, közmívelődési, környezetvédelmi, közbiztonsági intézményeket. A közületektől (Szőregi Virág- és Dísznövény Áfész, a Scriptorium, a Produktív, a Növényvédelmi Kft. stb.) és magánosoktól befolyó összeg kamatozik, értékét megőrzi. Az alapítványnak a

Szőreg és Vidéke Takarékszövetkezetben vezetett számlájára (289-98936-412) kell befizetniük az érdekelteknek az útépítésre följánlott hozzájárulásukat is. Az önkormányzat számít azonban arra, hogy azok a szerencsések, akik most is szilárd burkolatú út mellett laknak (pl. a Szerb és a Magyar utcaiak) valamennyivel szintén hozzájárulnak az alapítványhoz, hiszen űk is hasznélvezői a jó utaknak, nem csak az utcabeliek. De az ő pénzük sem csupán az útépítést támogatja, hanem minden más szőregi fejlesztést is. Tervezzük, hogy az alapítvány megerősödésével jutalmazzuk a Szőregért kiemelkedő munkát végzőket, és támogatjuk az erre rászoruló, tehetséges középiskolai tanulókat, egyetemi hallgatókat.

Tatarozások

Megkezdődött a másfél évtized alatt leromlott községében és a régóta megújításra váró görögkeleti szerb templom rendbehozatala is. Ez utóbbihoz az Országos Műemléki Felügyelőség és a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Alapítvány is jelentős összeggel járult hozzá. Folyik a szintén elhanyagolt labdarúgó pályának és környékének rendbehozatala is.

Falak

Sajnos, a szőregi önkormányzat tíz hónapos tapasztalata megerősített bennünket, hogy illetékességi körünket, főként anyagi lehetőségeinket nagyban korlátozza a Szegedhez tartozásunk mai gyakorlata. Most is nagyon kevés az a pénz, amelyet a városi önkormányzat megszavaz számunkra. Ebben az évben mindössze négy milliót kaptunk útépítésre, kétmilliót a községében, hárommilliót a templom fölújítására. Ha Szőreg önálló volna, a mostani 45 millióval szemben más községek példájából láthatóan, adókból és a lakosság számára megfelelő állami támogatásból 80-100 millióval is gazdálkodhatánk. Ehhez jönne a községi vagyon hozzáadéka, amely elérhetné a 15 milliót.

Túl sok a kötöttség is, amely még e csekély pénzzel való gazdálkodásunkat is gúzsba köti. Folyton falakba ütközünk. Ezért új fővetődik mind a lakosság, mind a településrészi képviselők körében a várostól való elszakadás, az önálló községi önkormányzat megteremtésének sürgetése.

Három éve, 1988. december 29-én a Délmagyarország hasábjain én vettem föl Szőreg státusának rendezését. Kezdeményezésemet az 1973-ban Szegedhez csatolt Algyő, Dorozsma, Tápé is támogatta. A tápaiak – némi ingadozás után – most december 14-én döntének. Szurkolunk nekik, s az ő döntésük után mérlegeljük, nekilássunk-e hasonló lépések megtéte-

lének. E pillanatban attól tartunk, hogy a választók eléggé általános kedvetlensége, közömbössége balul íühetne ki számunkra: nem jönnének elegenden szavazni az önállóság mellett.

Földadatok

Akár maradunk városrészt, akár önálló község leszünk a fejlesztés tennivalói előttünk állanak. Átgondolt sorrend szerint – a lakosság áldozatkész hozzájárulására továbbra is számítva – folytatjuk az útrendezéseket (elsők a sűrűn és mindkét oldalán lakott utcák, mint pl. az Újvilág utca).

Az utak rendezésével párhuzamosan meg kell kezdeni a csapadékvíz-elvezetést. Jelenleg esős időben számos helyen megáll a víz, járhatatlan tócsák támadnak. A rendezés terve jó részét már évekkkel ezelőtt elkészült, a munka a Kamratöltés és a Barázda utca között meg is kezdődött, de abbamaradt.

Tervezzük a Szerb utca páros házsorának aljában húzódó terület, a Tó rendezését. Ez a valamikor termékeny szántóföld, amelyben kukorica, takarmányrépa, dinnye egyaránt szépen termelt, évtizede óta ebek harmincadjára került. Gondozatlan dzsungellá vált, amelynek fáit és bokrait közt csak a kullancs szaporodik... Ismét kultúrtaájá, kerti földé kell visszaalakítani.

Szükség van a kereskedelmi hálózat bővítésére (p. a Szerb utca közepe táján vegyesboltra, hentesüzletre), de ezt egyéni vállalkozók kezdeményezésétől várjuk, mi csak támogatjuk. Fölújításra szorul az orvosi rendelő és a bölcsőde. (Ez utóbbit a születések csökkenésének következtében valószínűleg össze kell majd vonni az óvodai hálózattal.)

A Mályva utca két oldala közt kialakult térség a játszótér fölújítását, szabadidőkert kialakítását tervezzük. Csúzda már van; padok kellene; díszfák, bokrok ültetése és labdjátékok számára pályák kialakítása szükséges.

Rendelt kell teremteni a művelődési házban is. Italmérés helyett különféle szakkörök munkáját kell elindítani. A községházáról oda kell visszaköltöztetni a könyvtárat is. Közösen többre mennek.

Hosszú távon az önkormányzat a régi, lebontott központi iskola telkén községi házat tervez. Földszintjének utcai frontján szolgálható üzlet (fodrász, cipész, rádió-, tévészerező stb.), emeletén klubszobák, előadóterem kapnak helyet, a hátsó, nyugalmasabb traktusközbán az egyik szárnyon óvoda, a másikon öregek napközi otthona lesz. Az udvari részen mozi-, torna-, kondicionálóterem, hobbiszobák. A községi házhöz sportpályák, és a TÓban szabadidőkert csatlakozhat.

A tervek kidolgozását és az alapok megépítését már a jövő évre, a megnyitást három éven belül tervezzük.

Péter László

Köszönet

Köszönetemet és nagy-nagy hálámát fejezem ki a Szegedi Konzervgyár gazdasági vezetésének, szakszervezeti bizottságának és személyesen Odra Károly igazgató úrnak, valamint Kálmón Istvánné Magdikának a meleg, otthonos, bensőséges fogadtatásért, amit a nyugdíjas találkozózn tanúsítottak. Szeretettel fogadták az idős, munkától, kortól elfáradt idős embereket. Megható volt figyelmük és kedvességük egyik vak társunk iránt, akivel megkülönböztetett módon törődtek, gondokodtak arról, hogy kellemesen érezze magát.

őzv. Gál Ferencné
*

Az 1991. november 11-e nem mindenki számára szerencsés nap.

Nem volt az annak a hét betegnek sem, akik ezen a napon jelentkeztek felvételre a szegedi II. Kórház női osztályán. A bajokat, kezeléseket nem kerülhettük el mi sem, azonban a fájdalunkat nagyban enyhítette az osztályon dolgozó nővérek, különösen Terike osztályos nővér kedvessége, szeretete, gondoskodása. Gyógyulásunkat – az egészségügy ismert anyagi helyzete mellett is messzemenően segítette dr. Szabó Elek főorvos és munkatársai lelkiismeretes munkája. Kívánjuk, hogy munkájukat a jövőben is ebben a szellemben véghezk – betegek meglegedésére.

Köszönettel az V. kórterem beteget.

SZERETNÉM MEGTUDNI

ROVATUNKBAN OLVASÓINK KÉRDÉSÉRE ADUNK VÁLASZT,
ILLETVE SEGÍTSÉGET.
LEVÉLCÍMÜNK: DÉLMAGYARORSZÁG SZERKESZTŐSÉGE,
SZEGED, SAJTÓHÁZ, Pf.: 153. 6740.

Szabadság a gyes idejére

J. Z.-né Szeged. Szeretném megtudni, hogy hány nap szabadság jár az anyának, aki gyes és gyes után munkába áll? Mennyi szabadság jár egy, illetve több gyermek után. Ezt a szabadságot számolják-e 3 évre visszamenőleg. 1983-tól van munkaviszonyom.

Az érvényes rendelkezések szerint a dolgozó nőt a tényleges munkában töltött időn túl megilleti fizetett szabadság – egyebek között – a 24 hét szülei szabadság idejére is. Ugyancsak jár fizetett szabadság a tíz éven aluli gyermeke gondozása vagy ápolása miatt munkában nem töltött időre – legfeljebb azonban egy évre – függetlenül attól, hogy a jogosult ebben az időszakban kap-e táppénzt, gyermekgondozási segélyt vagy gyermekgondozási díjat. Abban az esetben, ha az anya újra szül, a fizetett szabadság az előzőekben leírtak szerint újra jár.

A fizetett szabadság 15 munkanap alapszabadságból és minden munkaviszonyban töltött három év

után egy, összesen azonban legfeljebb kilenc munkanap pótszabadságból áll. A rendelkezések szerint megilleti ezen felül pótszabadság a dolgozó nőt gyermekeire való tekintettel is. Tízennyél évnél fiatalabb egy gyermek után 2, két gyermeke után 5, három vagy ennél több gyermeke után pedig 9 munkanap.

A teljesség kedvéért: a dolgozó nőt – a fentiekben túl – az általa gondozott 18 éven aluli és munkaviszonyban nem álló három gyermeke után évi két munkanap, minden további ilyen gyermeke után ugyancsak két munkanap pótszabadság illeti meg, de évenként legfeljebb 12 munkanap. Akire ez vonatkozik, annak a szülei szabadság idejére és a gyermekgondozási szabadság első évére is meg kell kapnia ezt a szabadságot. Vite esetén a munkatügyi döntőbizottsághoz kell fordulni a dolgozó nő jogának érvényesítése végett.

Dr. V. M.